

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Інститут медичних і фармацевтичних наук



МАУП

Кафедра загальномедичних дисциплін і психосоматики

Затверджую:

Директор ННІМіФН

_____ Соловійов О. С.

“ ____ ” _____ 2019 р.

Схвалено на засіданні кафедри

загальномедичних дисциплін і психосоматики

Протокол № _ від _____ 2019 р.

Завідувач кафедри _____ Н. В. Коляденко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Патологічна анатомія

спеціальності: 225 «Медична психологія»

(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня _____

другий (магістерський)

_____ (назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: 225 «Медична психологія»

(шифр і назва освітньої програми)

Розробник (-и) робочої програми навчальної дисципліни:

Н. В.Коляденко, доктор медичних наук, доцент, завідувач кафедри загальномедичних дисциплін і психосоматики

Викладач:

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри загальномедичних дисциплін і психосоматики
Протокол від _____ . № ____

Завідувач кафедри _____ Коляденко Н. В.
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 225»Медична психологія»)
(назва освітньої програми)

____.____. 20__ р.
Керівник освітньої програми _____
(підпис)

Робочу програму перевірено
____.____. 20__ р.
Директор _____
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
<i>«Патологічна анатомія»</i>		
Курс	3	3
Семестр	5	6
Обсяг кредитів	3 (6)	3 (6)
Обсяг годин, в тому числі:	90	90
Аудиторні	56	56
Модульний контроль	2	2
Семестровий контроль	2	2
Самостійна робота	36	28
Форма семестрового контролю	3	е

2. Статус дисципліни: *обов'язкова*

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Патологічна анатомія» є вивчення структурних основ хвороб, їх етіології і патогенезу для осмислювання фундаментальних основ медичної науки та поглибленого вивчення клініки захворювань з наступним використанням у роботі медичного психолога.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Патологічна анатомія» є вивчення структурних порушень, що виникають на різних етапах захворювання - до появи виражених ознак захворювання, або на початковому етапі, або в процесі розвитку чи в період після завершення захворювання.

4. Компетентності та програмні результати навчання за дисципліною

Після вивчення курсу студенти будуть:

знати:

морфологічні ознаки загальнопатологічних процесів, макроскопічні та мікроскопічні ознаки окремих нозологічних одиниць.

вміти:

простежити патогенез різноманітних захворювань, правильно його інтерпретувати і враховувати в процесі діагностики та лікування.

5. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 «Предмет, завдання, методи та основні етапи розвитку патологічної анатомії. Розлади живлення, крово- та лімфообігу»							
Тема 1. Предмет, завдання, методи та основні етапи розвитку патологічної анатомії.	18	2	4	4	-	-	8
Тема 2. Розлади тканинного живлення.	24	6	-	8	-	-	10
Модульний контроль	2						
Разом	44	8	4	12	-	-	18
Змістовий модуль 2 «Розлади кровообігу. Регенерація»							
Тема 3. Розлади кровообігу: повнокрів'я, малокрів'я, кровотеча, плазморагія.	26	6	-	8	-	-	12
Тема 4. Регенерація, організація, склероз.	18	6	-	6	-	-	6
Модульний контроль	2						
Разом	46	12	-	14	-	-	18
Змістовий модуль 3 «Вчення про пухлини та спеціальна патоанатомія»							
Тема 5. Пухлини: загальні відомості. Особливості опухової клітини.	16	4	-	6	-	-	6
Тема 6. Різновиди пухлин.	20	6	-	8	-	-	6
Модульний контроль	2						
Разом	38	10	-	14	-	-	12
Змістовий модуль 4 «Спеціальна патанатомія»							
Тема 7. Хвороби серцево-судинної системи	12	4	-	4	-	-	4
Тема 8. Захворювання органів дихання	12	4	-	4	-	-	4
Тема 9. Захворювання шлунково-кишкового тракту	12	4	-	4	-	-	4
Тема 10. Захворювання сечовидільної системи	12	4	-	4	-	-	4
Модульний контроль	2						
Разом	50	16	-	16	-	-	16
Підготовка та проходження контрольних заходів	2						
Усього	180	46	4	56	-	-	64

6. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

«Предмет, завдання, методи та основні етапи розвитку патологічної анатомії. Розлади живлення, крово- та лімфообігу»

Лекція 1. Предмет, завдання, методи та основні етапи розвитку патологічної анатомії. (2 години)

Патологічна анатомія - медична наука, що вивчає патологічні процеси та структурні (матеріальні) основи хвороби за допомогою морфологічних методів дослідження з наступним використанням одержаних знань в практичній роботі реабілітолога. Завдання патоанатомії: вивчення патології клітини; загальнопатологічних процесів; аналіз та висновки щодо морфогенезу і морфології хвороб, структурних основ одужання, ускладнень та наслідків.

Патанатомія як фундаментальна та клінічна галузь медицини. Принцип єдності структури та функції. Зіставлення морфологічних і клінічних проявів хвороб на всіх етапах їх розвитку. Методи патоморфологічних досліджень: аутопсія, біопсія, дослідження операційного матеріалу, експериментальне моделювання. Характеристика розвитку.

Ключові слова: патологічна анатомія, методи патологічної анатомії, патанатомічні терміни, морфогенез, морфологія.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Лекція 2. Розлади тканинного живлення. (6 годин).

Морфологія внутрішньоклітинного та позаклітинного накопичення білків, жирів та вуглеводів. Внутрішньоклітинні накопичення: визначення, механізми розвитку. Різновиди: накопичення нормальних продуктів клітинного метаболізму, патологічних продуктів (екзогенних чи ендогенних). Позаклітинні накопичення.

Гіалінові зміни. Внутрішньоклітинний і позаклітинний гіалін: морфогенез, морфологічна характеристика.

Патологія обміну ендогенних, екзогенних пігментів та мінералів. Порушення обміну заліза і метаболізму гемоглобіногенних пігментів. Порушення утворення меланіну. Морфологічна характеристика гіпопігментації і гіперпігментації.

Порушення обміну мінералів та мікроелементів. Утворення каменів: локалізація, види каменів, наслідки і ускладнення каменеутворення.

Некроз клітини: визначення, терміни і фази розвитку, морфологічна характеристика коагуляційного некрозу і лізису клітин, їх наслідки.

Патологічна анатомія органної недостатності. Постішемично-реперфузійні пошкодження органів: визначення, особливості морфогенезу, морфологічна характеристика, наслідки.

Основи танатології - вчення про смерть, її причини, механізми та ознаки. Народження і смерть людини. Смерть організму з біологічних, соціальних і медичних позицій: уявлення про природну, насильницьку смерть і смерть від хвороб (передчасну і раптову). Танатогенез. Структурні механізми припинення діяльності життєво-важливих органів при природному перебігу хвороби. Найближчі наслідки припинення роботи серця, легень, головного мозку, нирок і печінки. Біологічна смерть: визначення, безпосередні причини і терміни

розвитку при природному перебігу хвороби і при раптовій смерті людини. Ранні і пізні ознаки біологічної смерті.

Ключові слова: морфологія, внутрішньоклітинні та позаклітинні накопичення, клітинний метаболізм, патологічні продукти, гіалін, пігменти, мінерали, меланін, пігментація, мікроелементи, каменеутворення, некроз, органна недостатність, постішемично- реперфузійні пошкодження органів, танатологія, танатогенез.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Семінарське заняття 1 (4 години). Предмет, завдання, методи та основні етапи розвитку патологічної анатомії.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Практичне заняття 1 (4 години). Предмет, завдання, методи та основні етапи розвитку патологічної анатомії. Танатологія.

Рекомендовані джерела:

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Практичне заняття 2 (8 годин). Розлади тканинного живлення.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Теми для самостійної роботи:

1. Історія патологічної анатомії. Видатні вчені.
2. Міждисциплінарні зв'язки патологічної анатомії.
3. Клінічне значення патологічної анатомії.
4. Тканинне живлення та його розлади.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Завдання для самостійної роботи 1: Підготувати презентацію на тему «Видатні вчені-патологоанатоми. Клінічне значення патанатомії».

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Завдання для самостійної роботи 2: Підготувати презентацію на тему «Розлади тканинного живлення»

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

«Розлади кровообігу. Регенерація»

Лекція 3. Розлади кровообігу: повнокрів'я, малокрів'я, кровотеча, плазморагія. (6 годин).

Повнокрів'я (гіперемія). Види, морфологія. Ішемія: визначення, морфологічна характеристика.

Кровотеча, крововилив: види, клініко-морфологічна характеристика. Плазморагія: морфологічна характеристика, наслідки.

Розлади крово- та лімфообігу: стаз, тромбоз, емболія. Стаз: морфологічна характеристика, наслідки.

Шок: патологоанатомічні прояви.

Тромбоз, значення і наслідки тромбозу. Морфологічна характеристика, ускладнення (тромбо-емболічний синдром), наслідки. Емболія: види, морфологічна характеристика.

Порушення іонно-осмотичного і водного балансу. Гіпер-і гіпокаліємія: роль в танатогенезі.

Ключові слова: гіперемія, ішемія, кровотеча, крововилив, плазморагія, крово-та лімфообіг, стаз, тромбоз, емболія, шок, гіпер-і гіпокаліємія, танатогенез.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Лекція 4. Регенерація, організація, склероз. (6 годин).

Регенерація: визначення, види і біологічне значення, зв'язок із запаленням. Морфогенез регенераторного процесу. Регенерація окремих видів тканин та органів. Регенерація сполучної тканини.

Грануляційна тканина: морфологічна характеристика її стадій. Види загоювання ран. Дисрегенерація: морфологічна характеристика гіперрегенерації і гіпорегенерації ушкоджених тканин.

Ключові слова: регенерація, морфогенез, регенераторний процес, сполучна тканина, грануляційна тканина, дисрегенерація, гіперрегенерація, гіпоренегерація.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Практичне заняття 3 (8 годин). Розлади кровообігу: повнокрів'я, малокрів'я, кровотеча, плазморагія.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Практичне заняття 4 (6 годин). Регенерація, організація, склероз.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Теми для самостійної роботи:

1. Хвороби кровообігу.
2. Кровотеча, патанатомічні прояви.
3. Патанатомічні прояви повнокрів'я та малокрів'я.
4. Регенеративні процеси на рівні клітини, органів, організму, їх патанатомічне значення.
5. Патанатомія склерозуючих процесів.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Завдання для самостійної роботи 3: Підготувати презентацію на тему «Кровотеча, причини, пат анатомічні прояви».

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Завдання для самостійної роботи 4: Підготувати презентацію на тему «Регенеративні процеси в людини і тварин».

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

«Вчення про пухлини та спеціальна патанатомія»

Лекція 5. Пухлини: загальні відомості. Особливості опухової клітини. (4 годин).

Ріст пухлин. Доброякісні і злоякісні пухлини. Етіологія. Класифікація. Морфо-та гістогенез. Епітеліальні органонеспецифічні пухлини. Епітеліальні пухлини без специфічної локалізації: доброякісні (папілома, аденома) та злоякісні (рак). Особливості метастазування.

Фактори ризику пухлинного росту. Вплив географічних зон, факторів навколишнього середовища. Вплив старіння людини. Спадковість: спадкоємні пухлинні синдроми. Фактори ризику пухлинного росту. Передпухлинні (передракові) стани і зміни, їхня сутність, морфологія.

Морфогенез пухлин. Номенклатура і принципи класифікації пухлин. Основні властивості пухлини.

Види росту пухлини: експансивний, інфільтруючий і аппозиційний; екзофітний і ендофітний. Найважливіші клініко-патологічні прояви пухлинного росту.

Характеристика пухлинного процесу. Місцевий вплив пухлини. Метастазування: види, закономірності, механізми.

Епітеліальні органоспецифічні пухлини. Пухлини екзо-та ендокринних залоз, а також епітеліальних покривів. Епітеліальні пухлини із специфічною органною локалізацією: доброякісні та злоякісні. Мезенхімальні пухлини. Доброякісні і злоякісні пухлини: різновиди, порівняльна характеристика. Пухлини з нервової і меланінутворюючої тканини.

Ключові слова: пухлини, доброякісні пухлини, злоякісні пухлини, етіологія, морфогенез, гістогенез, органоспецифічні пухлини, метастазування, ріст пухлин, види пухлин.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Лекція 6. Різновиди пухлин. (6 годин).

Класифікація пухлин.

Патанатомічні прояви пухлин в залежності від їх локалізації.

Пухлини паренхіматозних органів і середостіння.

Пухлини легенів, клініко-морфологічна характеристика.

Пухлини мозку, класифікація, клініко-морфологічна характеристика.

Лейкози - первинні пухлинні ураження кісткового мозку. Класифікація, загальна клініко-морфологічна характеристика.

Анемії. Класифікація, загальна клініко-морфологічна характеристика.

Ключові слова: система крові, пухлини, кістковий мозок, анемії, клініко-морфологічна характеристика.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Практичне заняття 5 (6 годин). Пухлини: загальні відомості. Особливості опухової клітини.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Практичне заняття 6 (8 годин). Різновиди пухлин, патанатомічні прояви.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Теми для самостійної роботи:

1. Пухлиноутворення, патанатомічні прояви.
2. Пухлини паренхіматозних органів.
3. Пухлини мозку, класифікація, патанатомічні прояви, диференційна діагностика.
4. Пухлини системи крові.
5. Пухлини печінки та органів травлення.
6. Пухлини органів дихання.
7. Пухлини шкіри. Меланома.
8. Пухлини кісток.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Завдання для самостійної роботи 5: Підготувати презентацію на тему «Опухові клітини, їх особливості».

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Завдання для самостійної роботи 6: Підготувати презентацію на тему «Пухлини системи травлення».

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Завдання для самостійної роботи 7: Підготувати презентацію на тему «Пухлини системи дихання».

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Завдання для самостійної роботи 5: Підготувати презентацію на тему «Пухлини шкіри. Меланома».

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Завдання для самостійної роботи 6: Підготувати презентацію на тему «Пухлини мозку».

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

«Спеціальна патанатомія»

Лекція 7. Хвороби серцево-судинної системи. (4 години).

Хвороби серцево-судинної системи: ендокардит, міокардит, атеросклероз.

Кардіоміопатії: первинні та вторинні, морфологічна характеристика.

Ураження ендокарду: клініко-морфологічна характеристика, причини смерті.

Міокардит: клініко-морфологічна характеристика, причини смерті.

Набуті вади серця: механізм утворення, різновиди. Атеросклероз і артеріосклероз: загальні дані (епідеміологія, фактори ризику). Морфологічна характеристика і стадії атеросклерозу, побудова атеросклеротичної бляшки.

Ішемічна хвороба серця. Стенокардія: класифікація, клініко-морфологічна характеристика. Інфаркт міокарду: причини, класифікація, динаміка морфо-функціональних змін у міокарді. Наслідки, ускладнення, причини смерті.

Есенціальна гіпертензія (гіпертонічна хвороба) і вторинна (симптоматична) гіпертензія. Доброякісний і злоякісний перебіг гіпертензії. Гіпертонічна хвороба: фактори ризику, морфологічні зміни в судинах, серці, нирках та інших органах.

Ключові слова: хвороби серцево-судинної системи, ендокардит, міокардит, атеросклероз, кардіоміопатії, ендокард, атеросклероз, артеріосклероз, ішемічна хвороба серця, стенокардія, інфаркт міокарду, есенціальна гіпертензія, гіпертонічна хвороба..

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Лекція 8. Захворювання органів дихання. (4 години).

Гострий бронхіт: патологічна анатомія.

Гострий бронхіоліт (первинний, фолікулярний, облітеруючий): патологічна анатомія. Ускладнення.

Гострі запальні захворювання легень. Загальна характеристика, сучасна класифікація пневмоній. Клініко-морфологічні особливості, стадії розвитку, ускладнення, наслідки.

Хронічні неспецифічні захворювання легень: хронічний обструктивний бронхіт, хронічна обструктивна емфізема, бронхоектази і бронхоектатична хвороба, бронхіальна астма, дифузні хронічні ураження. Визначення, класифікація, морфогенез, морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки.

Ключові слова: органи дихання, гострий бронхіт, гострий бронхіоліт, пневмонія, емфізема, бронхоектази, бронхіальна астма.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Лекція 9. Захворювання шлунково-кишкового тракту. (4 години).

Ентероколіт: клініко-морфологічна характеристика, ускладнення.

Жировий гепатоз: клініко-морфологічна характеристика, ускладнення.

Токсична дистрофія печінки: патологічна анатомія, ускладнення. Гострий та хронічний гепатит: класифікація, морфогенез, морфологічна характеристика, наслідки, прогноз.

Цироз печінки. Патоморфологічні ознаки, морфологічна характеристика найважливіших типів цирозу.

Жовчно-кам'яна хвороба: типи каменів.

Гострий і хронічний холецистит: морфологічна характеристика, ускладнення, причини смерті.

Ключові слова: ентероколіт, жировий гепатоз, токсична дистрофія печінки, гепатит, цироз печінки, жовчно-кам'яна хвороба, холецистит.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Лекція 10. Захворювання сечовидільної системи (4 години).

Гломерулярні хвороби нирок.

Гломерулонефрит: класифікація, морфологічна характеристика, наслідки.

Гострий та хронічний пієлонефрит: морфологічна характеристика, ускладнення.

Хронічна ниркова недостатність: патологічна анатомія.

Ключові слова: нирки, гломерулярні хвороби, гломерулонефрит, пієлонефрит, ниркова недостатність.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Практичне заняття 7 (4 години). Хвороби серцево-судинної системи.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Практичне заняття 8 (4 години). Захворювання органів дихання.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Практичне заняття 9 (4 години). Захворювання шлунково-кишкового тракту.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Практичне заняття 10 (4 години). Захворювання сечовидільної системи.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Теми для самостійної роботи:

1. Патанатомічна картина вроджених і набутих вад серця.
2. Патанатомія міокардиту, перикардиту.
3. Патанатомія гіпертонічної хвороби та атеросклерозу.
4. Патанатомія бронхіту, пневмонії.
5. Клініко-морфологічна характеристика ГРВІ, грипу, дифтерії.
6. Клініко-морфологічна характеристика алергічних захворювань.
7. Клініко-морфологічна характеристика ботулізму.
8. Клініко-морфологічна характеристика жовчно-кам'яної та нирково-кам'яної хвороб.
9. Патанатомія печінкової недостатності.
10. Патанатомія ниркової недостатності.
11. Клініко-морфологічна характеристика пієлонефриту і гломерулонефриту.
12. Селезінка, травми і захворювання селезінки, патанатомічна картина.
13. Клініко-морфологічна характеристика інфекційних захворювань. Гепатит, малярія, холера, чума, СНІД, герпесвірусні інфекції.
14. Патанатомія вад ембріогенезу. Сіамські близнюки.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Завдання для самостійної роботи 7: Підготувати презентацію на тему «Ревматичний перикардит».

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Завдання для самостійної роботи 8: Підготувати презентацію на тему «Патанатомія герпесвірусних і пріонових інфекцій».

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Завдання для самостійної роботи 9: Підготувати презентацію на тему «Патанатомія ниркових захворювань».

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Завдання для самостійної роботи 10: Підготувати презентацію на тему «Патанатомія цирозу печінки».

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Завдання для самостійної роботи 11: Підготувати презентацію на тему «Клініко-морфологічна характеристика епідемічних інфекційних захворювань».

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Завдання для самостійної роботи 12: Підготувати презентацію на тему «Вади розвитку. Сіамські близнюки».

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

1. Контроль навчальних досягнень

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	8	8	12	12	10	10	16	16
Відвідування семінарських занять	1	4	4	-	-	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	12	12	14	14	14	14	16	16
Відвідування лабораторних занять	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	4	40	-	-	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	12	120	14	140	14	140	16	160
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	18	90	18	90	12	60	16	80
Виконання модульної роботи	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Виконання ІНДЗ	-	-	30	-	30	-	30	-	30
Разом	18	60	298	60	288	52	256	66	304
Максимальна кількість балів:	1146								
1146:100=11,46. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:11,16 = загальна кількість балів.	26			25			22	27	

Індивідуальна навчально-дослідна робота з курсу «Патологічна анатомія» – це вид науково-дослідної роботи студента, що містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, що виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- конспект із теми (модуля) за заданим планом (2 бали);
- конспект із теми (модуля) за планом, який студент розробив самостійно (3 бали);
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історико-педагогічні
 - розвідки (3 бали);
 - повідомлення з теми, рекомендованої викладачем (2 бали);
 - повідомлення з теми (без рекомендації викладача): сучасні відкриття у педагогічній науці, аналіз
 - інформації, самостійні дослідження (3 бали);
 - історико-біографічні дослідження у вигляді есе (5 балів).
 - науково-педагогічне дослідження у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – 30
 - балів.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Критерії оцінювання ІНДЗ (науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату)

1. Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження - 5 балів
2. Складання плану реферату - 1 бал
3. Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання. - 5 балів
4. Дотримання правил реферування наукових публікацій - 5 балів
5. Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження - 5 балів
6. Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титольний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел) - 4 бали
7. Підготовка доповіді у вигляді презентації у програмі Power Point - 5 балів

(Разом 30 балів)

Шкала оцінювання ІНДЗ (науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату)

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	27 – 30	Відмінно
Достатній	21 – 26	Добре
Середній	12-20	Задовільно
Низький	0-11	Незадовільно

Орієнтовна тематика реферативних досліджень з навчальної дисципліни «Патологічна анатомія»

1. Клінічне значення пат анатомії.
2. Розлади тканинного живлення.
3. Кровотеча і плазморагія.
4. Дегенеративні та регенеративні процеси.
5. Особливості опухової клітини.
6. Пухлини різних органів і систем.
7. Хвороби серцево-судинної системи.
8. Хвороби органів дихання.
9. Хвороби травної системи.
10. Хвороби сечовидільної системи.
11. Запальні захворювання.
12. Хвороби опорно-рухового апарату.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-6

Додаткові: 1-6

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Анатомія людини».

Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30 балів.

2. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Залік, екзамен

8.1. Питання до екзамену

1. Поняття про патологічну анатомію. Значення патологічної анатомії для професійної діяльності медичного психолога.
2. Предмет та завдання патологічної анатомії.
3. Методи патологічної анатомії.
4. Смерть: види, ознаки.

5. Компенсаторно-приспосувальні процеси: поняття, фази перебігу.
6. Фізіологічна регенерація.
7. Репараційна регенерація.
8. Патологічна регенерація.
9. Регенерація кісткової та хрящової тканини.
10. Регенерація поперечно-позмугованих та гладких м'язів; регенерація міокарду.
11. Регенерація ран та виразок.
12. Загальна атрофія.
13. Місцева атрофія.
14. Види гіпертрофій за механізмами виникнення.
15. Загальна характеристика дистрофій.
16. Диспротеїнози: клітинні, позаклітинні, складні.
17. Порушення обміну нейтрального жиру.
18. Порушення обміну ліпоїдів.
19. Мінеральні дистрофії та утворення конкрементів.
20. Некроз: причини та механізми виникнення, наслідки для організму.
21. Гіперемія (артеріальна, венозна).
22. Ішемія та стаз: причини, наслідки для організму.
23. Кровотечі та крововиливи.
24. Емболії: причини, види, наслідки для організму.
25. Тромбоз та тромбоутворення.
26. Інфаркти: види, причини виникнення, наслідки для організму.
27. Міокардити: причини виникнення, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.
28. Ендокардити та перикардити: причини виникнення, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.
29. Інфаркт міокарду: причини виникнення, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.
30. Гіпертонічна хвороба: причини виникнення, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.
31. Гіпотонічна хвороба: причини виникнення, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.
32. Вади серця та серцева недостатність: причини виникнення, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.
33. Анемії: види, причини виникнення. Залізодефіцитна анемія: макро- та мікроскопічні зміни в організмі.
34. Гострі та хронічні лейкози: види, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.
35. Гострі пневмонії: види, причини виникнення, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.
36. Бронхіти: етіологія, патогенез, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.
37. Фібринозний плеврит: причини виникнення, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.

38. Ексудативний плеврит: причини виникнення, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.

Емфізема легень: причини виникнення, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.

40. Бронхоектатична хвороба: причини виникнення, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.

41. Легеневий туберкульоз: клінічні форми, особливості перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.

42. Позалегеневий туберкульоз: клінічні форми, особливості перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.

43. Виразкова хвороба шлунку: етіологія, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.

44. Виразкова хвороба 12-палої кишки: етіологія, особливості клінічного перебігу, макро-та мікроскопічні зміни в організмі.

45. Холецистити: види, причини виникнення, макро-та мікроскопічні зміни в організмі.

46. Панкреатит: види, причини виникнення, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.

47. Цирози печінки: причини виникнення, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.

48. Токсична дистрофія печінки: причини виникнення, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в печінці.

49. Перитоніт: причини виникнення, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.

50. Гострий дифузний гломерулонефрит: причини виникнення, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни.

51. Хронічний дифузний гломерулонефрит: причини виникнення, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.

52. Пієлонефрити: види, причини виникнення, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.

53. Сечокам'яна хвороба: етіологія, причини виникнення, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.

54. Нефрози: види, причини виникнення, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.

55. Полікістоз нирок: причини виникнення, макро- та мікроскопічні зміни в нирках, особливості клінічного перебігу, наслідки для організму.

56. Атеросклероз: види, причини виникнення, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.

57. Облітеруючий ендартеріт: причини виникнення, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організмі.

58. Варикозне розширення вен, тромбофлебіт: причини виникнення, особливості клінічного перебігу, макро- та мікроскопічні зміни в організм

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

8. Рекомендовані джерела

8.1. Основна (базова) література:

1. Боднар Я. Я. Патологічна анатомія: метод. посібник / Я. Я. Боднар, О. Є. Кузів, А. М. Романюк.– Тернопіль: Укрмедкнига, 2003.– 262 с.
2. Патологічна анатомія: загально-патологічні процеси / за ред. В. М. Благодарова, П. І. Червяка. - Київ: Генеза, 1997. – 512 с.
3. Рябуха О. Патологічна анатомія: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / О. Рябуха. - Львів: ЛДУФК, 2014. – 144 с.
4. Серов В. В. Патологічна анатомія. Атлас / Серов В. В., Яригін Н. Е., Пауков В. С. – М.: Медицина, 2004. – 284 с.
5. Струков А. І. Патологічна анатомія: підручник / А. І. Струков, В. В. Серов. – Х.: Факт, 2004. – 863 с.
6. Шлопов В. Г. Патологічна анатомія: підручник / В. Г. Шлопов.– Вінниця: Нова книга, 2004. – 768с.

8.2. Додаткова література:

1. Абдулаходжаев М. С. Атлас патологической анатомии болезней зубочелюстной системы и органов полости рта / Абдулаходжаев М. С., Акбарова М. Т. – Ташкент, 1983.
2. Посібник для практичних занять з патоморфології / за ред. А. Ф. Яковцової, В. В. Гаргіна, Н. І. Горголь, О. А. Омельченко. – Х.: ХДМУ, 2007.– 348 с
3. Благодаров В. М. КРОК-1: тестові питання з патологічної анатомії / Благодаров В. М., Богомолець К. О. – К.: Фітосоціоцентр, 2002.– 164 с.
4. Ситуационные задачи по патологической анатомии (КРОК-1). – Х.: ХДМУ, 2004. – 111 с.
5. PRETEST. Загальна патологічна анатомія: навч. посібник [ред. В. М. Благодаров, К. О. Богомолець].– К.: НМУ, 2004. – 152 с.
6. Кук Р. А., Стеварт Б. Цветной атлас патологической анатомии / Кук Р. А., Стеварт Б.–М.: Логосфера, 2005. – 282 с.